

digelse til at udlane til Kommunerne indtil 500,000 Kr., der imidlertid skulde være tilbagebetalt inden Ugangen af 1880. Den Ret, man gav Kommunerne til at hve Tilskud til de fattiges Kasse, var tidsbegrænset i højeste Grad, idet den kun kom til at gælde i omtrent 5 Uger, længere Tid blev der ikke stillet til Kommunernes Naadighed. Det, der altsaa her var Tale om, var en i Ordets egentlige Forstand ekstraordinær Foranstaltning, foraaarsaget ved aldeles ekstraordinære Forhold, en Foranstaltning, der ikke ledede til, at Staten gav noget Tilskud, og endvidere en Foranstaltning, der var rettet paa at komme alle dem til Hjælp, der led Nød. Det, der foreligger her, gaar derimod ud paa at skabe et blivende Forhold derigennem, at Staten aarlig yder et Tilskud til visse Foreninger og saaledes altsaa, at den Hjælp, man yder, ikke kommer alle til gode, som kunne være under lignende Vilkaar og trænge til Hjælpen, men kun komme disse bestemte Foreningers Medlemmer til gode. Staar man over for en saadan Foranstaltning, er det første Spørgsmaal, der dukker op, selvfølgelig dette, om den Opgave, der her foreligger, er en Opgave, som Staten skal paatage sig. Med Hensyn til Afgørelsen af dette Spørgsmaal henviste den ærede Ordfører til, at det naturlige var, om Samsundet anviste enhver, der vil arbejde, Udgang til at erholde Arbejde. Det er jo den kommunistiske Opfattelse, der her er fremme, den, at Samsundet skal fordele Arbejdet og sørge for, at enhver, som vil arbejde, ogsaa faar Arbejde, naar han kræver det. Det er imidlertid noget, som det nuværende Samsund aldeles ikke kan indlade sig paa, og har man den Opfattelse, at det er rigtigt at gaa denne Vej, maa man altsaa arbejde paa, at faa væsentlige Forandringer i den nuværende Samfundsorden. Kan man ikke dette, maa man vente med at gennemføre en saadan Foranstaltning, indtil den Tid kommer efter de Herrens Mening, som have denne Opfattelse. For Ojeblikket kan den ikke gennemføres, og jeg skulde tro, at det samme gælder det Surrogat, som man vil sætte i Stedet for den Ordning, som man saaledes har tænkt sig, hvorefter det er Samsundet, der anviser Arbejde til alle, det Surrogat nemlig, at Samsundet giver Understøttelse til alle, der ikke have Arbejde. Tanken er jo i Grunden ganske den samme. Samsundet har i begge Tilfælde efter den Opfattelse, der saaledes gør sig gældende, en Forpligtelse over for Individet til enten at skaffe Arbejde eller ogsaa skaffe et Udbytte uden Arbejde. Jeg kan ikke erkende Rigtigheden heraf. Jeg mener, at den nuværende Sam-

fundsordning ikke kan indlade sig herpaa, det er en Opgave, den ikke kan tage op. Den ærede Ordfører strejfedes en anden Begrundelse af det foreliggende Forslag, nemlig den, at naar Staten saaledes gav Tilskud til arbejdsløse, var det en Tilbagebetaling i større eller mindre Grad af det Bidrag, den paagældende selv havde betalt til Statshusboldningen. Og saa dette er en Opfattelse, jeg ikke paa nogen Maade kan acceptere. Man kan ved sin Skatteordning tage det ene og det andet Hensyn til at frigøre de mindre bemidlede for at svare Skat, men naar Skattepligten er fastslaaet, og Skatten er lagt, har man ingen Ret tilbage at tale om, at den paagældende skulde have en, selvfølgelig kun moralsk Ret til at kræve det erlagte Beløb tilbage af Staten i Form af en Understøttelse. Det er en Sætning, hvorfra der intet kan deduceres.

Naar jeg nu ser paa dette Forslags Indhold i Enkeltighederne, har jeg selvfølgelig først og fremmest den Anse at rette mod det, at den Hjælp, som Staten saaledes skal yde, kun kommer enkelte Individier til gode, ikke kommer Statens Borgere til gode under almindelige Betingelser. Det forekommer mig, at det væmmelig skulde kunne forsvares, at Staten giver en halv Million om Aaret til Jagtforeningerne og Arbejderforeningerne for derigennem at sætte disse i Stand til at uddele Understøttelse til arbejdsløse. Om man paa denne Maade kan gøre et Gode, er et Spørgsmaal for sig. Den ærede Ordfører kom til Slutning ind paa, at man vilde gavne ikke blot Individierne, men ogsaa gavne Kommunerne herigennem. Det er muligt, at det kan være saaledes. Jeg tror det ikke, jeg tror, at man ved at gaa denne Vej at give Understøttelse i stor Maalestof til arbejdsløse i Virkeligheden vil vække den enkeltes Ansvar over for Forpligtelsen til at søge Arbejde og søge Arbejdet i den Form, hvori han kan faa det. Men selv om man nu mener, at man ad denne Vej kan gøre noget godt over for Kommunerne, er det heller ikke tilstrækkeligt til at skabe en Lovordning som den, der her er Spørgsmaal om, fordi man ikke har Lov til at sætte en saadan Ordning i Gang, naar den først og fremmest er til Gavn for enkelte bestemte Individier og ikke for Statsborgere i Almindelighed, selv om den ogsaa i anden Række kan føre til Gavn for Kommunerne. Det kunde være meget ønskeligt, naar man saaledes stiller et Krav op paa Statshjælp til Jagt- og Arbejderforeninger, saa at faa en Definition af, hvad en Arbejder er. Den ærede Ordfører kom ikke ind derpaa; men i hele sit Foredrag henviste han til de nu-